

Thái Bình - đất anh hùng hiếu học

Thái Bình nổi danh là vùng đất anh hùng song cũng là vùng đất giàu truyền thống hiếu học, thời nào cũng sinh ra những bậc hiền tài làm rạng danh quê hương. Tiếp bước ông cha, lớp lớp con cháu tiếp tục nỗ lực trên hành trình vươn tới, góp sức kiến thiết quê hương, đất nước.

Các đội tuyển học sinh giỏi quốc gia của Trường THPT Chuyên Thái Bình tại khu lưu niệm nhà bác học Lê Quý Đôn (Xã Độc Lập, huyện Hưng Hà).

Truyền thống nghìn đời

Từ xưa, Thái Bình đã nổi tiếng là vùng đất có tinh thần hiếu học, trân trọng đào tạo nhân tài và khuyến khích việc học hành, thi cử. Nhân dân Thái Bình rất chăm chỉ, vượt khó học hành, tiếp thu, tích lũy kiến thức, đúc kết kinh nghiệm, làm giàu trí tuệ của mình để chống chọi với thiên tai, khai khẩn đất đai, phát triển sản xuất, bảo vệ quê

hương, đóng góp công sức, trí tuệ cho đất nước trường tồn và phát triển. Ở bất cứ thời kỳ nào, Thái Bình cũng sinh ra những con người học giỏi, thi tài. Trải qua gần 1.000 năm Nho học, cả nước có gần 3.000 trí thức, đại khoa, trong đó Thái Bình có hơn 120 người. Thái Bình đã đóng góp cho đất nước nhiều bậc hiền tài như Lê Quý Đôn, Quách Đình Bảo, Quách Hữu Nghiêm, Đoàn Huệ Nhu,

Nguyễn Tông Quai, Bùi Sĩ Tiêm, Đoàn Nguyên Thục, Nguyễn Quang Bích, Đào Nguyễn Phổ, Nguyễn Can Mộng...

Thời Pháp thuộc, những năm đầu của thế kỷ XX, do sự chuyển đổi từ nền giáo dục "Hán học" sang nền giáo dục "Tân học", chữ quốc ngữ thay thế chữ Hán thì khoa cử Hán học cũng chấm dứt. Với mục đích cai trị, thực dân Pháp chỉ phát triển giáo dục một cách nhỏ

giọt, hạn chế tầm hiểu biết của nhân dân ta. Tuy nhiên, ngoài ý muốn của chính quyền thực dân, những người yêu nước, những nho sĩ, quan lại đã từ quan về quê mở trường dạy học; ở nhiều nơi trong tỉnh, phong trào học chữ quốc ngữ nở rộ, qua đó xuất hiện một đội ngũ trí thức mới và là lực lượng chính tiếp thu chủ nghĩa Mác - Lênin, họ trở thành những nhà hoạt động cách mạng, chiến sĩ, đảng viên cộng sản gieo hạt giống cách mạng, tiêu biểu như Nguyễn Đức Cảnh, Nguyễn Văn Năng, Nguyễn Danh Đới...

Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công, nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa ra đời, hừng ứng Lời kêu gọi chống nạn thất học của Chủ tịch Hồ Chí Minh, phong trào bình dân học vụ ra đời và phát triển nhanh chóng, mạnh mẽ, rộng khắp. Ở các thôn xóm của Thái Bình thường xuyên có hàng chục vạn người đủ mọi tầng lớp theo học. Sáng, chiều bận lao động sản xuất thì tranh thủ học trưa, học tối... Rất nhiều tấm gương tiêu biểu trong học tập được Chủ tịch

Hồ Chí Minh viết thư khen ngợi. Từ những năm kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, giáo dục Thái Bình thời kỳ này có các địa chỉ rất đáng tự hào trên cả nước như: Thăng Long - Đồng Hưng (về giáo dục đạo đức); Thụy Thanh - Thái Thụy (về võ sạch chữ đẹp); Tân Thuật - Kiến Xương (về phong trào thể dục, vệ sinh)...

Tiếp nối mạch nguồn khoa bảng

Tự hào tiếp bước tiền nhân, các thế hệ giáo viên, học sinh Thái Bình đã và đang nỗ lực phấn đấu, say mê nghiên cứu, nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập, đạt nhiều thành tích cao, góp phần rạng danh cho quê hương... Hàng năm, trong các kỳ thi quốc gia ở các cấp học, học sinh Thái Bình luôn đạt giải cao; trong đó nhiều em được tiếp tục chọn và đã gặt hái thành công lớn khi tham dự các cuộc thi Olympic khu vực, quốc tế. Chất lượng giáo dục toàn diện của tỉnh ngày càng được nâng lên; tỷ lệ đỗ vào các trường đại học, cao đẳng luôn ở top đầu của cả nước. Nhiều người con của quê hương

đã trở thành giáo sư, tiến sĩ, nhà khoa học, nhà quản lý có uy tín, góp phần vào sự phát triển của đất nước. Tính riêng trong kỳ thi chọn học sinh giỏi quốc gia năm học 2024 - 2025, Thái Bình có 52/72 học sinh đạt giải (tầng 10 giải so với năm học trước); kỳ thi chọn học sinh giỏi lớp 9 THCS cấp tỉnh năm học 2024 - 2025, có 413/720 học sinh đạt giải; kỳ thi chọn học sinh giỏi lớp 12 THPT cấp tỉnh năm học 2024 - 2025, có 1.078/1.819 học sinh đạt giải.

Ông Nguyễn Ngọc Hà, Giám đốc Sở Giáo dục và Đào tạo cho biết: Cây đứng vững là nhờ gốc bền chắc, cành lá tươi khỏe là vì đất đai màu mỡ. Bề dày truyền thống hiếu học của Thái Bình đã và đang được ươm mầm, bén rễ từ sâu trong quá khứ, từ những vùng quê, các gia đình, dòng họ đâu còn nhiều khó khăn nhưng luôn nêu cao đạo học. Cùng với đó là sự quan tâm, tạo điều kiện cho cấp ủy, chính quyền các cấp, các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể, sự đồng tình ủng hộ của các tầng lớp nhân dân. Để giáo dục Thái Bình tiếp tục bứt phá, khẳng định vị thế của mình trong khu vực và toàn quốc, ngành giáo dục sẽ nỗ lực hơn nữa trong công tác quản lý, đổi mới phương pháp giảng dạy cũng như tiếp tục siết chặt kỷ cương, nền nếp học đường, không ngừng nâng cao chất lượng, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.

Cội rễ bền sâu của sự học, nói cách khác là "nội lực" nằm ở động cơ đúng đắn của người học: học để chiếm lĩnh và làm chủ tri thức, học để thành nhân, thành danh, để lý trí soi sáng trong mọi hành động. Cao hơn tất cả là để đóng góp trí tuệ cho sự phát triển của đất nước. Em Phan Đan Thanh, lớp 12 chuyên Văn, Trường THPT Chuyên Thái Bình là 1 trong 3 học sinh trong cả nước vừa đạt giải nhất quốc gia ở môn học này, đồng thời là học sinh duy nhất của tỉnh Thái Bình đạt giải nhất trong kỳ thi cho biết: Em luôn ấp ủ ước mơ là phải học thật giỏi để có tương lai tươi sáng, có ích cho xã hội. Ngoài học trên lớp thì việc tự học và tích lũy kiến thức cũng vô cùng quan trọng, do đó em không ngừng tìm tòi, học hỏi. Em tranh thủ thời gian rảnh để tự học và đọc sách.

Cùng với "nội lực" thì "ngoại lực" để các thế hệ người Thái Bình phấn đấu không mệt mỏi cho con đường học hành chính là sự động viên của gia đình, dòng họ, sự cổ vũ của toàn xã hội và sự giáo dục, rèn luyện của nhà trường, thầy cô. Nhiều ông bố, bà mẹ đã "thắt lưng buộc bụng" nuôi dạy con theo con đường học tập. Nhiều thế hệ thầy cô trắng đêm bên trang giáo án với ước nguyện giáo dục học trò có đủ đức, trí, thể, mỹ. Đồng hành với ngành giáo dục, phong trào khuyến học, khuyến tài đã có những bước phát triển

mạnh mẽ, là nguồn động viên to lớn cho người lớn và trẻ nhỏ cùng học tập, gặt hái được nhiều thành công. Cả xã hội tôn vinh, khuyến khích sự học và đạo học, tạo nên một xã hội học tập. Ông Vũ Mạnh Hiến, Chủ tịch Hội Khuyến học tỉnh thông tin: Hết năm 2024, toàn tỉnh có hơn 436.000 công dân đạt danh hiệu "Công dân học tập", đạt 34,6%; hơn 379.000 gia đình đạt danh hiệu "Gia đình học tập", đạt 69,9%; 4.941 dòng họ đạt danh hiệu "Dòng họ học tập"; 1.579 cộng đồng đạt danh hiệu "Cộng đồng học tập", ước mơ là phải học thật giỏi để có tương lai tươi sáng, có ích cho xã hội. Ngoài học trên lớp thì việc tự học và tích lũy kiến thức cũng vô cùng quan trọng, do đó em không ngừng tìm tòi, học hỏi. Em tranh thủ thời gian rảnh để tự học và đọc sách.

Cùng với "nội lực" thì "ngoại lực" để các thế hệ người Thái Bình phấn đấu không mệt mỏi cho con đường học hành chính là sự động viên của gia đình, dòng họ, sự cổ vũ của toàn xã hội và sự giáo dục, rèn luyện của nhà trường, thầy cô. Nhiều ông bố, bà mẹ đã "thắt lưng buộc bụng" nuôi dạy con theo con đường học tập. Nhiều thế hệ thầy cô trắng đêm bên trang giáo án với ước nguyện giáo dục học trò có đủ đức, trí, thể, mỹ. Đồng hành với ngành giáo dục, phong trào khuyến học, khuyến tài đã có những bước phát triển

XUÂN PHƯƠNG

PHỤ NỮ ĐÔNG HƯNG

Giúp nhau phát triển kinh tế

Những năm qua, các cấp hội phụ nữ huyện Đông Hưng tích cực vận động hội viên lao động sản xuất, phát triển kinh tế, vươn lên trong cuộc sống.

Bình quân mỗi tháng cơ sở sản xuất mây tre đan xuất khẩu của chị Phạm Thị Thanh Nhân, thôn Cốc, xã Phú Châu (Đông Hưng) xuất bán từ 2.000 - 3.000 sản phẩm.

Năm 2003, chị Phạm Thị Thanh Nhân, thôn Cốc, xã Phú Châu thành lập cơ sở sản xuất mây tre đan xuất khẩu khi mới 21 tuổi. Thời gian đầu gặp nhiều khó khăn nhưng nhờ phát huy tốt lợi thế nghề truyền thống của gia đình, lại không ngừng tìm tòi, học hỏi nên từ quy mô ban đầu chỉ tạo việc làm cho 15 - 20 lao động, đến nay cơ sở đã tạo việc làm cho hàng trăm lao động địa phương và các xã lân cận với thu nhập trung bình từ 2 - 3 triệu đồng/người/tháng. Bình quân mỗi tháng cơ sở xuất bán từ 2.000 - 3.000 sản phẩm sang các nước Nhật, Đức, Áo... Chị Nhân tâm sự: Có được thành công như ngày hôm nay là nhờ sự trợ giúp rất tích cực của Hội Liên hiệp Phụ nữ (LHPN) xã thường xuyên tổ chức tập huấn khoa học kỹ thuật, trao đổi, học tập kinh nghiệm, đồng thời đứng ra tín chấp vay vốn Ngân hàng Chính sách xã hội, Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn với số tiền gần 200 triệu đồng.

Nguồn vốn đó đã giúp gia đình tôi có điều kiện dự trữ nguyên liệu phục vụ sản xuất.

Bà Đặng Thị Bình, thôn Cốc, xã Phú Châu chia sẻ: Mỗi khi có sản phẩm mới, chúng tôi đến nghe hướng dẫn cách làm, còn hầu như chúng tôi lấy nguyên liệu về làm tại gia đình. Tôi có thể tranh thủ vừa làm hàng vừa cấy 5 sào ruộng, trồng nhà, lại làm được việc nhà. Mặc dù thu nhập không cao nhưng rất phù hợp với lứa tuổi của chúng tôi.

Bà Vũ Thị Thuận, Chủ tịch Hội LHPN huyện Đông Hưng cho biết: Thời gian qua, các cấp hội trên địa bàn huyện đã phát huy vai trò nòng cốt trong việc định hướng, hướng dẫn, giúp hội viên phát triển kinh tế; đồng thời, tranh thủ sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền địa phương tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp hội viên phát triển sản xuất, nâng cao thu nhập. Hàng năm, các cấp hội tích cực phối hợp với các phòng, ban chuyên môn mở lớp tập

huấn chuyển giao tiến bộ khoa học kỹ thuật về trồng trọt, chăn nuôi; chủ động rà soát, nắm bắt địa chỉ hộ nghèo do phụ nữ làm chủ, xác định nguyên nhân nghèo, từ đó phân công hội viên nòng cốt, hội viên có điều kiện kinh tế giúp đỡ. Năm 2024, các cấp hội phối hợp với các doanh nghiệp, cơ sở sản xuất dạy nghề, giới thiệu việc làm cho gần 250 hội viên; tổ chức hội nghị tư vấn, chuyển giao khoa học kỹ thuật... với gần 10.000 hội viên tham gia.

Bà Trần Thị Mỹ, Chủ tịch Hội LHPN xã Liên An Đô cho biết: Hàng năm, Hội chỉ đạo các chi hội tổ chức khảo sát đời sống, nhu cầu của hội viên về phát triển kinh tế gia đình; đánh giá, phân loại gia đình hội viên nghèo, tìm hiểu nguyên nhân để có biện pháp hỗ trợ kịp thời. Với hơn 1 tỷ đồng tiền tiết kiệm của hội viên, các chi hội đã cho 60 hội viên nghèo vay phát triển kinh tế, từ đó giúp 24 hội viên trên địa bàn xã thoát nghèo trong năm 2024.

MINH HƯƠNG

VŨ LỄ

Hành trình xây dựng NTM nâng cao

Xác định xây dựng nông thôn mới (NTM) là quá trình liên tục, lâu dài, sau khi được công nhận xã NTM năm 2015, Vũ Lễ (Kiến Xương) tiếp tục đẩy mạnh thực hiện các giải pháp xây dựng NTM nâng cao.

Chủ tịch UBND xã Phạm Bá Hoàng khẳng định: Để hoàn thành mục tiêu xây dựng NTM nâng cao, chúng tôi đã huy động sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, sự tham gia tích cực của nhân dân. Mọi kế hoạch, giải pháp đều được xây dựng khoa học, sát thực tế, bảo đảm tính khả thi cao. Nhờ đó, xã đã hoàn thành 19/19 tiêu chí, tạo tiền đề vững chắc cho sự phát triển toàn diện của địa phương. Diện mạo nông thôn có nhiều đổi thay, hạ tầng giao thông được đầu tư đồng bộ. Các tuyến đường trục xã với tổng chiều dài trên 2,5km đã được đổ nhựa, bảo đảm mặt đường rộng từ 5 - 5,5m; 8/8 tuyến giao thông của 5 thôn dài gần 6km được cứng hóa bằng bê tông, mặt đường từ 3 - 3,5m, bảo đảm đi lại thuận tiện.

Cùng với đó, xã chú trọng nâng cao chất lượng giáo dục và đầu tư cơ sở vật chất trường học. Bà Chu Thị Bằng, Hiệu trưởng Trường Mầm non Vũ Lễ chia sẻ: Nhà trường được đầu tư xây dựng thêm khuôn viên mới, các phòng học khang trang, trang thiết bị đầy đủ,

hiện đại, đáp ứng tốt nhu cầu dạy và học. Nhờ đó, chất lượng giáo dục được nâng cao rõ rệt, tạo môi trường học tập tốt nhất cho con em địa phương.

Trong phát triển sản xuất, Vũ Lễ trở thành điển hình của huyện về lĩnh vực trồng trọt, xây dựng các mô hình liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ sản phẩm chủ lực. Xã đã quy hoạch vùng sản xuất cây màu có giá trị cao, quy mô 40ha, gieo trồng 3 vụ màu, 1 vụ lúa đã được cấp mã số vùng trồng. Các sản phẩm rau, đậu tương rau, dưa chuột xuất khẩu được bao tiêu với giá trị cao gấp hơn 2 lần so với cây lúa. Ông Trần Văn Đức, thôn Man Đích cho biết: Việc tham gia sản xuất theo vùng nguyên liệu giúp chúng tôi tiết kiệm chi phí, được hỗ trợ kỹ thuật và đặc biệt là đầu ra ổn định. Trước đây, việc tiêu thụ sản phẩm phụ thuộc vào thương lái; nhưng giờ đây, nhờ có HTX và doanh nghiệp liên kết, giá cả được bảo đảm. Gia đình tôi có 3 sào trồng rau an toàn, mỗi vụ rau thu lãi

gần 20 triệu đồng, cuộc sống được cải thiện.

Mô hình phát triển sản phẩm đặc trưng của địa phương trong lĩnh vực trồng trọt với diện tích 0,5ha cánh đồng Cửa Chợ, thôn Man Đích gieo cấy 2 vụ lúa/năm được sản xuất theo tiêu chuẩn VietGAP tạo ra sản phẩm có chất lượng, thân thiện với môi trường và được công nhận sản phẩm OCOP 3 sao năm 2023. Bà Nguyễn Thị Thoa, thôn Man Đích chia sẻ: Nhờ có quy hoạch vùng sản xuất và hợp tác với doanh nghiệp, chúng tôi không còn phải lo chuyển được mùa mất giá. Gạo sản xuất theo tiêu chuẩn VietGAP được thu mua với giá cao hơn so với sản xuất thông thường, giúp nâng cao thu nhập cho gia đình tôi cũng như nhiều hộ dân khác.

Cùng với đó, Vũ Lễ đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số vào sản xuất và tiêu thụ nông sản. Sản phẩm OCOP 3 sao có cải thái khô và lúa Vũ Lễ có tem dán mã QR Code để thực hiện truy

xuất nguồn gốc được bán qua kênh thương mại điện tử, giúp nông dân mở rộng thị trường tiêu thụ. Các mô hình nông nghiệp liên kết theo chuỗi giá trị không chỉ giúp nâng cao thu nhập cho người dân mà còn góp phần quan trọng để Vũ Lễ thực hiện tiêu chí thu nhập, năm 2024 đạt gần 73 triệu đồng/người. Tỷ lệ hộ nghèo giảm còn 0,13%. Chị Nguyễn Thị Thoa, thôn Tri Lê chia sẻ: Trước đây, điều kiện làm việc còn khó khăn, nhiều người phải đi làm ăn xa. Nhưng nay nhờ có các công ty, doanh nghiệp phát triển tại địa phương chúng tôi có công việc ổn định gần nhà với mức lương trên 8 triệu đồng/tháng. Cuộc sống gia đình ngày càng cải thiện rõ rệt.

Vũ Lễ hôm nay đang chuyển mình, trở thành điểm sáng trong phong trào xây dựng NTM nâng cao, đây là tiền đề để xã tiếp tục thực hiện và xây dựng các tiêu chí xã NTM kiểu mẫu trong thời gian tới.

MINH NGUYỆT

Cơ sở vật chất Trường Mầm non Vũ Lễ được đầu tư xây dựng đồng bộ.